

Helsinki Biennaali 2023 saavutti neljä tavoitetta viidestä

HAM Helsingin taidemuseon toista kertaa järjestämä nykytaidetaapahtuma Helsinki Biennaali saavutti valtaosan tavoitteistaan. Kävijätavoitteeseen ei vuoden 2023 biennaalissa päästy. Vaikka kävijäpalaute olikin hyvää, järjestäjät tunnistavat monta kehittämiskohdetta. Biennaali järjestettiin 11.6.–22.10.2023 Vallisaassa, HAM Helsingin taidemuseossa ja eri puolilla Helsinkiä.

Vuoden 2023 Helsinki Biennaali onnistui neljässä viidestä tavoitteestaan. Helsingin kansainvälinen tunnettuus kiinnostavana sekä korkeatasoisena taide- ja kulttuurikaupunkina kasvoi, tapahtuma tavoitti uusia yleisöjä, tapahtuma järjestettiin vastuullisesti ja tapahtuman vakiinnuttaminen Helsinkiin ja osaksi HAMin toimintaa edistyi. Tavoiteltua 300 000 kävijää ei saavutettu.

”Tällä kertaa pääsimme reiluun kolmannekseen kunnianhimoisesta kävijätavoitteestamme. Taustalla on monta tekijää, joista merkittävimmät lienevät lauttalipun kohonnut hinta, sateinen kesä ja osin etäiseksi jäänyt sisältö. Kävijäpalaute kuitenkin osoitti, että onnistuimme puhuttelemaan erityisesti ensi kertaa Vallisaassa vierailleita. Myös kansainvälinen media ja ammattilaiset antoivat pääosin positiivista palautetta sekä saaren olosuhteista että biennaalin taiteellisesta sisällöstä”, toteaa **Arja Miller**, Helsinki Biennaalin ja HAMin johtaja.

Helsinki Biennaali tavoitti vuonna 2023 noin 112 000 kävijää, joista 55 900 vieraili Vallisaassa ja 56 100 tutustui teoksiin mantereella tai verkossa. Kävijöistä yli 10 000 tutustui biennaaliin kolmen ilmaispäivän aikana. Vesireittiliikenteen maksuttomat liput mahdollistivat kesä- ja heinäkuussa Helsingin kaupunki ja elokuussa S-ryhmä.

Helsinki Biennaaliin tutustui myös suuri määrä helsinkiläisiä viidesluokkalaisia osana Helsingin koulujen kulttuuripolkua. Koululaisille haluttiin tarjota tasa-arvoinen mahdollisuus kokea taidetta ainutlaatuisessa kohteessa. Vallisaassa vieraili yli 1200 helsinkiläistä koululaista, ja kouluryhmien vierailun tueksi oli tarjolla 4.–6.-luokkalaisille suunnattu maksuton digitaalinen oppimateriaali. Koululaisten vesireittiliikennelippuja tukivat Metsähallitus ja lauttaoperaattori FRS Finland.

Vuoden 2023 Helsinki Biennaali käsitti teoksia 29 kansainväliseltä taiteilijalta ja kollektiivilta. Biennaali oli koettavissa Vallisaassa, HAM Helsingin taidemuseossa, Oodissa, Stoassa, Baanalla ja Lyypekinlaiturilla. Mukana oli myös kuusi verkkotaideteosta. Biennaalin kuratoi **Joasia Krysa**, joka työskentelee nykytaiteen ja teknologian rajapinnassa.

”Biennaalien luonteeseen kuuluu se, että ne ovat keskenään erilaisia. Vuoden 2021 biennaali esitteli 41 taiteilijaa, ja tällä kerralla sekä taiteilijoita että teoksia oli vähemmän. Kuraattori Joasia Krysa halusi tarjota rauhallisen mahdollisuuden teosten tarkasteluun ja luoda hienovaraisen dialogin ympäristön kanssa”, Arja Miller jatkaa.

Kansainvälisiä mediaonnistumisia ja vaikuttavaa ammattilaisohjelmaa

Kotimaan media suhtautui Helsinki Biennaaliin kriittisesti mutta kansainvälisessä mediassa etenkin Vallisaassa koettu luonnon ja taiteen kohtaaminen herätti ihastusta. Tapahtumaan tehtiin yli 90 kansainvälistä toimittajavierailua, ja tapahtumasta on toistaiseksi kertynyt 112 kansainvälistä mediaosumaa. Biennaali sai näkyvyyttä julkaisuissa kuten Forbes, Wallpaper, The Telegraph, Euronews ja Svenska Dagsbladet.

”Kansainvälinen viestintämme tavoitti uutismedioita maailmanlaajuisesti, ja Helsinki Biennaalista kirjoittivat lukuisat kansainväliset kriitikot ja kulttuuritoimittajat. Myös taidealan julkaisut huomioivat biennaalin laajasti, ja tapahtuman paikka alan kalentereissa vahvistui. Kansainvälisten sisältöjen yhteenlaskettu tavoitavuus ylitti 231 miljoonaa silmäparia, ja tämä jos mikä vahvistaa uteliaisuutta vuoden 2025 biennaalia kohtaan”, Arja Miller kertoo.

Helsinki Biennaali onnistui myös kehittämään ammattilaisohjelmaansa. Noin 400 kotimaista ja kansainvälistä kuvataiteen ammattilaista tutustui biennaaliin ennakkopäivinä. Ammattilaisia kiinnostivat myös muut biennaaliin liittyneet tapahtumat kuten Museum of Impossible Formsin Stoassa ja Caisassa järjestämät kaksipäiväiset kokonaisuudet.

Uusia yleisöjä mantereella ja digitaalisesti

Yksi vuoden 2023 Helsinki Biennaalin tavoitteista oli uusien yleisöjen saavuttaminen. Kohtaamispisteitä lisättiin eri puolille Helsinkiä, jotta biennaali olisi läsnä myös mantereella ja saavutettavissa ilman lauttamatkaa. Baanalle sijoitettu **Zheng Mahler** -kollektiivin väliaikainen julkisen taiteen teos *Maaperäavaruus* jää esille toistaiseksi, vähintään kevääseen 2024 asti.

Koko tapahtuman ajan koettavissa oli kuusi verkkotaideteosta, jotka keräsivät yhteensä 6 500 katselukertaa. Korealaisen **Yehwan Songin** HAMin kokoelmaa ja koneoppimista yhdistävä keinoälyteos *Uudelleenmuotoutunut* on koettavissa Helsinki Biennaalin verkkosivuilla vuoden 2025 loppuun asti. Teos tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden olla vuorovaikutuksessa tekoälyn prosessoiman Helsingin taidekokoelman kanssa.

Helsinkiiläisten omaan taidekokoelmaan HAM on hankkinut biennaalin teoksista kaksi videoinstallaatiota, liettuassa syntyneen **Emilija Škarnulytèn** *Hypoxia* ja iranilais-suomalaisen **Sepideh Rahaan** *Lauluja Maalle, lauluja siemenille*.

Vuoteen 2025 lähdetään suurta yleisöä ajatellen

HAMissa katse on jo käännetty kohti vuoden 2025 biennaalia. Nyt päättyneen tapahtuman analysointi jatkuu muun muassa vaikuttavuus- ja kävijätutkimusten osalta. Yhteistyö Vallisaarta hallinnoivan ja lauttaliikenteen kilpailutuksesta vastaavan Metsähallituksen kanssa jatkuu tiiviinä, ja HAM tekee parhaansa Vallisaaren yhteyksien hinnoittelun tarkistamiseksi.

”Tulemme tekemään seuraavan biennaalin entistäkin suuremmalla sydämellä ja suurta yleisöä ajatellen. Samalla tähtäimemme on edelleen nostaa Helsinki Biennaali yhdeksi tunnetuimmista kansainvälisistä taidebiennaaleista. Kunnianhimon taso on korkealla”, Arja Miller painottaa.

Vuoden 2025 Helsinki Biennaalin pääkuraattoreiksi on nimitetty **Blanca de la Torre** ja **Kati Kivinen**. Vaikka virallisia tavoitteita ei vielä olekaan lyöty lukkoon, on kolmatta kertaa järjestettävä biennaali jo alusta asti sitoutunut vastuulliseen tapaan tuottaa taidetta.

Helsinki Biennaali

Helsinki Biennaali on kahden vuoden välein toteutuva kansainvälinen nykytaidetapahtuma, joka järjestettiin toista kertaa kesällä 2023. Biennaali on koko Helsingin kaupungin yhteinen hanke ja osa Helsingin kaupunkistrategiaa 2021–2025. Biennaalin tuotannosta vastaa HAM Helsingin taidemuseo.

Helsinki Biennaalin 2023 pääyhteistyökumppanit ovat Metsähallitus, S-ryhmä ja Clear Channel sekä yhteistyökumppani Saastamoisen säätiö. Helsinki Biennaali 2023 sai myös valtionavustusta Museovirastolta.

HAM

Helsinki Biennial 2023

